

Tijdelijk examenreglement archivistiek

OCW

1 februari 1996/nr. WJZ 96000845/8034

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, Gelet op artikel 5, tweede en derde lid, van het Tijdelijk besluit opleidingen en diploma's archivistiek;

Besluit:

Paragraaf 1. Begrippen

Artikel 1

In deze regeling wordt verstaan onder:

- de minister: de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen;
- examen archivistiek A: het examen ter verkrijging van het diploma archivistiek A, bedoeld in artikel 5, eerste lid, van het Tijdelijk besluit opleidingen en diploma's archivistiek;
- examen archivistiek B: het examen ter verkrijging van het diploma archivistiek B, bedoeld in artikel 5, eerste lid, van het Tijdelijk besluit opleidingen en diploma's archivistiek;
- examencommissie: de commissie belast met het afnemen van de examens archivistiek A en B, bedoeld in artikel 5, derde lid, van het Tijdelijk besluit opleidingen en diploma's archivistiek;
- college van beroep: het college van beroep, bedoeld in artikel 23.

Paragraaf 2. Samenstelling en werkwijze van de examencommissie

Artikel 2

- De examencommissie bestaat uit vijftien leden.
- Tenminste één lid heeft de hoedanigheid van hoger archiefambtenaar als bedoeld in artikel 9 van de Archiefwet 1962.
- De minister wijst één van de leden tot voorzitter en twee andere leden tot ondervoorzitter van de examencommissie aan.

Artikel 3

De examencommissie geeft ten minste éénmaal per kwartaal gelegenheid tot het afleggen van de examens archivistiek A en B op een door de voorzitter

van de examencommissie te bepalen tijdstip en plaats.

Artikel 4

- De voorzitter van de examencommissie is verantwoordelijk voor een goed verloop van het examen.
- Hij regelt het gehele examen en stelt de overige leden van de examencommissie alsmede de kandidaten tijdig voor de aanvang van het examen in kennis van alle aangelegenheden, waarvan zij voor een goede gang van zaken op de hoogte dienen te zijn.

Artikel 5

- De examencommissie vergadert:
  - zo dikwijls als de voorzitter dat nodig oordeelt;
  - binnen twee weken nadat de voorzitter daartoe een schriftelijk verzoek onder opgave van redenen van ten minste drie leden heeft ontvangen.
- De examencommissie is bevoegd niet-leden uit te nodigen tot het bijwonen van de in het eerste lid bedoelde vergaderingen, het deelnemen aan de beraadslagingen en het dienen van voorlichting.
- De examencommissie neemt haar besluiten alleen bij aanwezigheid van meer dan de helft van het aantal leden. Het nemen van een besluit geschiedt bij meerderheid van stemmen, met dien verstande dat:

- over zaken mondeling wordt gestemd; bij staking van stemmen wordt het voorstel geacht te zijn verworpen;
- over personen schriftelijk wordt gestemd; bij staking van stemmen heeft een herstemming plaats; staken de stemmen opnieuw, dan beslist het lot.

Artikel 6

De examencommissie brengt jaarlijks vóór 1 mei schriftelijk verslag uit aan de minister van haar werkzaamheden gedurende het afgelopen jaar.

Paragraaf 3. De examens archivistiek A en B

Artikel 7

Degene, die aan het examen archivistiek A of B wenst deel te nemen, dient

zich hiertoe schriftelijk aan te melden bij de voorzitter van de examencommissie.

Artikel 8

- Bij de aanmelding voor het examen archivistiek A dienen te worden overgelegd:
  - hetzij een kopie van het getuigschrift, bedoeld in artikel 5, vierde lid, onder a, van het Tijdelijk besluit opleidingen en diploma's archivistiek, hetzij een stuk, waaruit blijkt dat de minister aan de betrokkene ontheffing heeft verleend als bedoeld in artikel 5, vijfde lid, van dat besluit.
  - een verklaring van praktische werkzaamheid, als bedoeld in artikel 5, vierde lid, onder b, van het Tijdelijk besluit opleidingen en diploma's archivistiek.
- Ten minste één week vóór de dag, waarop het examen zal plaatshebben, dient tevens het werkstuk dat het resultaat is van praktische werkzaamheid bij één of meer archiefbewaarplaatsen, te worden overgelegd.
- De examencommissie is bevoegd in bijzondere gevallen van de in het tweede lid bedoelde verplichting ontheffing te verlenen.

Artikel 9

- Bij de aanmelding voor het examen archivistiek B dienen te worden overgelegd:
  - hetzij een kopie van een getuigschrift bedoeld in artikel 5, vijfde lid, onder a, van het Tijdelijk besluit opleidingen en diploma's archivistiek, hetzij een stuk, waaruit blijkt dat de minister aan de betrokkene ontheffing heeft verleend als bedoeld in artikel 5, zesde lid, van dat besluit.
  - een verklaring van praktische werkzaamheid, als bedoeld in artikel 5, zesde lid, onder b, van het Tijdelijk besluit opleidingen en diploma's archivistiek.
- Ten minste één week vóór de dag, waarop het examen zal plaatsvinden, dient tevens het werkstuk dat het resultaat is van de praktische werkzaamheid bij één of meer archiefbewaarplaatsen of onder toezicht van een provinciale inspecteur, te worden overgelegd.
- De examencommissie is bevoegd in

bijzondere gevallen van de in het tweede lid bedoelde verplichting ontheffing te verlenen.

Artikel 10

1. De examens of een gedeelte van de examens worden door ten minste drie leden van de examencommissie mondeling afgenomen.
2. De examens zijn openbaar.

Artikel 11

1. Het examen archivistiek A wordt afgenomen in ten minste twee gedeeltes, die onderling door een tijdsruimte van ten minste één week zijn gescheiden, met dien verstande, dat het gehele examen binnen één jaar moet zijn afgelegd.

2. Het eerste gedeelte van het examen archivistiek A omvat de vakken:
- a. archivistiek;
  - b. methodiek van het archiefonderzoek;
  - c. paleografie, beperkt tot teksten in het Nederlands;
  - d. historische chronologie;
  - e. ambtelijk Nederlands van vóór 1700;
  - f. oorkondenleer;
  - g. archiefwetgeving.

Het tweede gedeelte van het examen archivistiek A omvat de vakken:

- h. inleiding tot de rechtswetenschap;
- i. staatsinrichting van Nederland;
- j. geschiedenis van de Nederlandse rechtsinstellingen;
- k. geschiedenis van Nederland en geschiedenis van de Nederlandse staatsinstellingen;
- l. geschiedenis van de kerkelijke instellingen in Nederland.

Artikel 12

1. De tijdsduur voor de vakken van het examen archivistiek A wordt, onverminderd het bepaalde in het tweede lid, als volgt vastgesteld:

Vakken eerste gedeelte:

- a. archivistiek en
  - b. methodiek van het archiefonderzoek: twintig minuten;
  - c. paleografie, beperkt tot teksten in het Nederlands,
  - d. historische chronologie en
  - e. ambtelijk Nederlands van vóór 1700: twintig minuten;
  - f. oorkondenleer: tien minuten;
  - g. archiefwetgeving: tien minuten;
- Vakken tweede gedeelte:

- h. inleiding tot de rechtswetenschap en
- i. staatsinrichting van Nederland en
- j. geschiedenis van de Nederlandse rechtsinstellingen: twintig minuten;

k. geschiedenis van Nederland en geschiedenis van de Nederlandse staatsinstellingen: 20 minuten;

- l. geschiedenis van de kerkelijke instellingen in Nederland: twintig minuten.
2. De examencommissie kan, indien zij dit nodig acht, de totale tijdsduur van zowel het eerste als het tweede gedeelte van het in het eerste lid bedoelde examen met ten hoogste vijftien minuten verlengen.

Artikel 13

De examencommissie kan desgevraagd aan degene, die tot het examen archivistiek A is toegelaten, gelegenheid geven tevens examen af te leggen in één of meer andere vakken dan bedoeld in artikel 11, eerste lid. Het verzoek daartoe dient bij de aanmelding voor het examen te worden gedaan. De examencommissie stelt de tijdsduur van het examen in dat vak of deze vakken vast. Indien het examen met goed gevolg is afgelegd, vindt daarvan aantekening plaats op het in artikel 19 bedoelde getuigschrift.

Artikel 14

1. Het examen archivistiek B wordt ongesplitst afgenomen, tenzij de minister anders bepaalt.

2. Het examen archivistiek B omvat de vakken:
- a. archivistiek;
  - b. methodiek van het historisch onderzoek;
  - c. paleografie, beperkt tot teksten in het Nederlands;
  - d. hoofdzaken van de historische chronologie;
  - e. ambtelijk Nederlands van vóór 1700;
  - f. hoofdzaken van de staatsinrichting van Nederland;
  - g. hoofdzaken van de geschiedenis van Nederland en van de geschiedenis van de Nederlandse staatsinstellingen;
  - h. hoofdzaken van de archiefwetgeving.

Artikel 15

1. De tijdsduur voor de vakken van het examen archivistiek B wordt, onverminderd het bepaalde in het tweede lid, als volgt vastgesteld:

- a. archivistiek,
- b. methodiek van het historisch onderzoek en
- c. hoofdzaken van de archiefwetgeving: twintig minuten;
- d. paleografie, beperkt tot teksten in het Nederlands,

e. hoofdzaken van de historische chronologie en

- f. ambtelijk Nederlands van vóór 1700: twintig minuten;
- g. hoofdzaken van de staatsinrichting van Nederland en
- h. hoofdzaken van de geschiedenis van Nederland, waaronder begrepen die van de staatsinstellingen: twintig minuten.

2. De examencommissie kan, indien zij dit nodig acht, de totale tijdsduur van het in het eerste lid bedoelde examen met ten hoogste vijftien minuten verlengen.

Artikel 16

De examencommissie kan desgevraagd aan degene die tot het examen archivistiek B is toegelaten, gelegenheid geven tevens examen af te leggen, in één of meer andere vakken dan bedoeld in artikel 14, eerste lid. Het verzoek daartoe dient bij de aanmelding voor het examen te worden gedaan. De examencommissie stelt de tijdsduur van het examen in dat vak of deze vakken vast. Indien het examen met goed gevolg is afgelegd vindt daarvan aantekening plaats op het in artikel 19 bedoelde getuigschrift.

Artikel 17

1. De voor het afleggen van het examen archivistiek A of archivistiek B verschuldigde examengelden bedragen telkenmale f 120, onderscheidenlijk f 60.

2. In bijzondere gevallen kan de minister gehele of gedeeltelijke vrijstelling van betaling van examengeld, dan wel gehele of gedeeltelijke terugbetaling hiervan verlenen.

Artikel 18

1. De voorzitter van de examencommissie houdt aantekening van:

- a. de naam, voornamen, geboorteplaats en geboortedatum van de degenen die de examens archivistiek A en B of een gedeelte daarvan hebben afgelegd;
  - b. de namen van de leden van de examencommissie, die de onder a bedoelde examens hebben afgenomen;
  - c. de door de examencommissie voor elk vak of onderdeel daarvan gegeven beoordeling;
  - d. de door de examencommissie vastgestelde uitslag van de onder a bedoelde examens of een gedeelte daarvan.
2. De uitslag van het examen en de in het eerste lid, onder c, bedoelde beoor-

deling worden schriftelijk binnen één week aan betrokkenen medegedeeld.

Artikel 19

Aan degene, die een examen archivistiek A of B met goed gevolg heeft afgelegd, wordt een getuigschrift uitge-reikt.

Artikel 20

Wanneer een kandidaat wordt afgewezen, bepaalt de examencommissie één maal een termijn van tenminste drie maanden en ten hoogste één jaar na verloop waarvan opnieuw examen kan worden afgelegd en doet daarvan schriftelijk mededeling aan de afge-wezen kandidaat.

Paragraaf 4. Rechtsmiddelen

Artikel 21

Tegen het besluit tot afwijzing staat voor de belanghebbende beroep open bij het college van beroep.

Artikel 22

Het beroep kan worden ingesteld terzake dat het besluit in strijd is met enig algemeen verbindend voorschrift dan wel met de redelijkheid of de billijkheid.

Paragraaf 5. Samenstelling en werkwijze van het college van beroep

Artikel 23

1. Er is een college van beroep voor de examens archivistiek A en B.
2. Het college van beroep bestaat uit drie of vijf leden, waaronder de voorzitter, die door de minister worden benoemd. Het aantal plaatsvervangende leden is niet groter dan het aantal leden.
3. De leden en plaatsvervangende leden maken geen deel uit van de examencommissie of van het bestuur of het personeel van de Stichting archief-school.

Artikel 24

1. Bij de behandeling van een beroep zijn tenminste drie leden van het college van beroep ter zitting aanwezig.
2. Alvorens het beroep in behandeling te nemen nodigt het college van beroep de examencommissie schriftelijk uit om in overleg met de afgewezen kandidaat na te gaan of een minnelijke schikking van het geschil mogelijk is.
3. De examencommissie deelt binnen drie weken na de uitnodiging, bedoeld

in het tweede lid, aan het college van beroep mede tot welke uitkomst het overleg heeft geleid onder overlegging van de daarop betrekking hebbende stukken.

Artikel 25

1. Indien een minnelijke schikking, als bedoeld in artikel 24, tweede lid, niet mogelijk is gebleken, wordt het beroepsschrift door het college in behandeling genomen en wordt de examencommissie schriftelijk uitgenodigd een verweerschrift op te stellen.
2. Het verweerschrift wordt binnen twee weken na de uitnodiging, bedoeld in het eerste lid, bij het college van beroep ingediend.
3. Van het verweerschrift wordt onverwijld een afschrift gezonden aan de appellant.
4. De voorzitter kan eigener beweging de door hem nodig geachte inlichtingen inwinnen en de op het geding betrekking hebbende stukken opvragen.

Artikel 26

1. De voorzitter bepaalt op zo kort mogelijke termijn plaats en tijdstip, waarop de behandeling van het beroep ter zitting zal plaatsvinden en geeft partijen daarvan tijdig kennis.
2. De voorzitter kan aan partijen nadere inlichtingen vragen en hij kan andere personen schriftelijk uitnodigen ter zitting aanwezig te zijn voor het geven van inlichtingen en het afleggen van een verklaring als deskundige.
3. De voorzitter kan de zitting verdagen voor het alsnog toepassen van het tweede lid.

Artikel 27

1. Voor de behandeling ter zitting kan elk lid van het college van beroep door één of meer bij het beroep betrokken partijen worden gewraakt op grond van feiten of omstandigheden, die het vormen van een onpartijdig oordeel door het desbetreffende lid zouden kunnen bemoeilijken.
2. Op grond van de in het eerste lid genoemde omstandigheden, kan een lid zich verschonen.
3. De andere leden van het college van beroep beslissen zo spoedig mogelijk of de wraking dan wel de verschoning wordt toegestaan.

Artikel 28

1. Zodra de behandeling ter zitting is

gesloten, deelt de voorzitter mede, wanneer uitspraak zal worden gedaan.
2. De uitspraak wordt gedaan binnen twee weken na de sluiting van de zitting. Deze termijn kan door de voorzitter met ten hoogste twee weken worden verlengd. Aan partijen wordt daarvan tijdig kennis gegeven.

Artikel 29

Het college van beroep beslist, na beraadslaging achter gesloten deuren, met meerderheid van stemmen zo mogelijk terstond na de zitting en anders hetzij op schriftelijke rondvraag van de voorzitter, hetzij in een daartoe afzonderlijk te beleggen vergadering.

Artikel 30

1. Indien het college van beroep het beroep gegrond acht, kan het bepalen dat het examen of enig onderdeel daarvan opnieuw wordt afgenomen onder door het college van beroep te stellen voorwaarden.
2. Het college van beroep kan daarvoor in zijn uitspraak een termijn stellen.

Artikel 31

1. In zaken waarin het belang van de appellant een onverwijldde voorziening bij voorraad vordert, kan deze bij met redenen omkleed verzoekschrift, in afwachting van de uitspraak in de hoofdzaak, aan de voorzitter van het college van beroep een voorlopige voorziening vragen.
2. De voorzitter beslist op dit verzoek na de examencommissie te hebben gehoord, althans te hebben opgeroepen.

Artikel 32

Herziening van de uitspraak van het college van beroep kan op verzoek van elk van beide partijen plaatsvinden op grond van nader gebleken feiten of omstandigheden die indien deze eerder bekend waren geweest, tot een andere uitspraak zouden hebben kunnen leiden.

Paragraaf 6. Slotbepalingen

Artikel 33

Deze regeling treedt in werking met ingang van de tweede dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst en werkt terug tot en met 1 januari 1996. De regeling vervalt met ingang van het studiejaar 1999-2000.

Artikel 34

Deze regeling wordt aangehaald als:
Tijdelijk examenreglement archivistiek.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

*De Staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschappen,
A. Nuis.*

Toelichting

De invoering van het nieuwe opleidingsmodel archivistiek zoals vastgelegd in het Tijdelijk besluit opleidingen en diploma's archivistiek (Stb. 1995, nr. 672), vergt een overgangsregeling teneinde te voorkomen dat gedurende een aantal jaren geen uitstroom van gediplomeerde archivariissen plaatsheeft. Om die reden zullen de examens oude stijl nog gedurende vier studiejaar afgenomen moeten kunnen worden (tot en met 1998/99). Het Tijdelijk besluit opleidingen en diploma's archivistiek bevat zo'n overgangsregeling. Ter uitwerking daarvan dient de Minister een tijdelijke regeling tot stand te brengen met betrekking tot de examinering en de samenstelling en werkwijze van de daartoe in het leven te roepen examencommissie, waarvan de leden op grond van het Tijdelijk besluit opleidingen en diploma's archivistiek door de Minister worden benoemd. In die tijdelijke examenregeling dient tevens een beroepsregeling te worden gecreëerd voor studenten die voor het examen zijn afgewezen.

De opleidingen 'oude stijl' worden verzorgd door de Stichting archief-school die daarvoor subsidie ontvangt. Een van de subsidievoorwaarden houdt in dat de opleiding in de overgangsfase zoveel mogelijk volgens het oude regime moet worden gegeven.

De inhoud van de onderhavige regeling komt – in verband met de gewenste continuïteit – in belangrijke mate overeen met de inhoud van het 'oude' Besluit examens hoger en middelbaar archiefambtenaar en de artikelen 36 en volgende van het 'oude' Archiefbesluit. Waar in de examenregeling een (tijdelijke) beroepsregeling tot stand is gebracht voor studenten die aan de Stichting archiefschool een opleiding archivistiek oude stijl volgen en worden afgewezen voor het examen, is eveneens in belangrijke mate aangesloten bij de 'oude' beroepsregeling met dien verstande, dat een nieuw beroepsor-

gaan in het leven geroepen is. Voorheen stond namelijk beroep open op het Curatorium van de Rijksarchiefschool. De Rijksarchiefschool en dus ook het Curatorium zullen evenwel met ingang van 1 januari 1996 rechteo houden te bestaan.

Aangezien tegen besluiten die het 'kennen en kunnen' van studenten betreffen, van oudsher de gebruikelijke rechtsmiddelen ontbreken en ook de Algemene wet bestuursrecht (Awb) een uitzonderingsbepaling terzake van dergelijke besluiten kent, moest een bijzondere beroepsprocedure in het leven worden geroepen. Voor andere besluiten dan afwijzingen, dat wil zeggen voor besluiten die niet het kennen en kunnen van de student betreffen, staat na een bezwaarschrijftronde bij de examencommissie zelf, 'gewoon' beroep open bij de administratieve rechter. Voor wat betreft de besluiten die door de directeur van de Stichting archief-school worden genomen is in de desbetreffende subsidievoorwaarden het totstandbrengen van een interne klachtprocedure door deze school verplicht gesteld. Deze klachtprocedure zal in het reglement van de Stichting archief-school moeten worden vastgelegd.

Omdat het Curatorium met ingang van 1 januari 1996 rechteo niet meer zal bestaan, moest naar een andere passende beroepsgang worden gezocht, waarbij deskundigheid en onpartijdigheid ten opzichte van de examencommissie zoveel mogelijk zouden zijn gewaarborgd. Besloten is een College van beroep in te stellen, vergelijkbaar met de colleges van beroep voor de examens, bedoeld in artikel 7.60 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW).

Zoals hiervoor reeds is aangegeven, is het uitgangspunt van de onderhavige regeling zoveel mogelijk de continuïteit ten opzichte van de 'oude' situatie te waarborgen. Daartoe zijn alle relevante bepalingen van het oude Archiefbesluit en het oude Besluit examens hoger en middelbaar archiefambtenaar op een ordelijke manier samengevoegd en waar nodig aangepast aan de terminologie van het Tijdelijk besluit opleidingen en diploma's archivistiek. Desalniettemin waren enkele bescheiden inhoudelijke wijzigingen wenselijk, die hierna worden genoemd.

De omvang van de examencommissie is thans geregeld en vastgesteld op vijftien leden.

De examenvakken zijn uitgebreid met het vak ambtelijk Nederlands van vóór 1700. Dit betreft het corrigeren van een omissie in de oude regeling. Voorts was de oude examenregeling niet geheel consistent voor wat betreft de vakken 'methodiek van het historisch onderzoek' en 'methodiek van het archiefonderzoek'. Dat is thans verduidelijkt.

In artikel 17 is de verplichting voor de minister de examencommissie te horen, komen te vervallen. Dergelijke adviesverplichtingen worden inmiddels als ongewenst beschouwd. Verwezen zij naar de wet van 10 juli 1995, Stb. 355 (aanschaffing adviesverplichtingen).

De beroepsparagraaf is herschreven in verband met de noodzaak een nieuw beroepsorgaan in het leven te roepen. Daarbij is ook gekeken naar de beroepsregeling in de WHW en zijn enkele nieuwe rechtsfiguren geïntroduceerd, zoals de minnelijke schikking (art. 24), de voorlopige voorziening (art. 31) en de herziening (art. 32). De objectiviteit van de leden van het college van beroep is gewaarborgd door functionele relaties met de examencommissie en de stichting archief-school niet toe te staan (art. 23, derde lid).

De paragrafen 4 en 5 (rechtsmiddelen en College van beroep) moeten worden gelezen tegen de achtergrond van de Awb, met name hoofdstuk 6 (Algemene bepalingen over bezwaar en beroep) en afdeling 3 van Hoofdstuk 7 (Bijzondere bepalingen over administratief beroep). Ter voorkoming van doublures en onjuistheden is ten opzichte van de oude regelingen een aantal bepalingen komen te vervallen dan wel gewijzigd. Zo wordt de termijn waarbinnen een afgewezen kandidaat beroep kan instellen geregeld door art. 6.7 Awb (zes weken). Ingevolge artikel 41 van het Archiefbesluit was dit dertig dagen. Toezending van het beroepsschrift aan de examencommissie, behandeling in een openbare zitting dan wel achter gesloten deuren, het horen van de partijen, motivering en toezending van de beslissing op het beroepsschrift, de bevoegdheid van het beroepsorgaan in geval van gegrondverklaring een nieuwe beslissing af te geven dan wel de bestreden beschikking geheel of gedeeltelijk te vernietigen, zijn onderwerpen die door de Awb worden geregeld en dus niet meer in de onderhavige regeling behoeften terug te keren.

Aan de inwerkingtreding van de onderhavige regeling is terugwerkende kracht verleend tot en met 1 januari

---

1996. Aldus wordt voorkomen dat gedurende enige periode onduidelijk is welke bepalingen van toepassing zijn.

*De Staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschappen,
A. Nuis.*